

*hokimligi
maktabgacha va maktab ta'lifi
boshqarmasi*

*maktabgacha va
maktab ta'lifi bo'limi tasarrufidagi
—umumiy o'rta ta'lim maktabi
biologiya fani o'qituvchisi*

*ning
20__-20__-o'quv yilida 5-sinf bo'sh
o'zlashtiruvchi o'quvchilar uchun
biologiya fanidan*

**TO'GARAK
HUJJATLARI**

To‘garak a’zolari haqida ma’lumot

№	Familiya ismi va sharifi	Tug‘ilgan sanasi	Sinfi	Manzili (to‘liq)	Ota-onasi (Ismi sharifi)	Telefon (uy yoki mobil)	Izoh
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							
9.							
10.							
11.							
12.							
13.							
14.							

15.							
16.							
17.							
18.							
19.							
20.							
21.							
22.							
23.							
24.							
25.							
26.							
27.							
28.							
29.							
30.							

O'tkazilgan xona _____

“

”To‘garak mashg‘ulotlar o‘tkazilish sanalari

To 'garak rahbari _____

“

_” To‘garak mashg‘ulotlar o‘tkazilish sanalari

To ‘garak rahbari _____

“TASDIQLAYMAN”

MMIBDO'

20__-20__-o‘quv yilida bo‘sh o‘zlashtiruvchi o‘quvchilar uchun tuzilgan “O‘smliklar olami” to‘garagining ISH REJASI

Nº	Yillik ish reja mavzulari	Soat	Sana	Izoh
1.	Biologiya - hayot haqidagi fan	1		
2.	Biologiya fanining ahamiyati	1		
3.	Tirik organizmlarning xususiyatlari	1		
4.	Hayvonlarning aktiv va o‘simliklarning passiv harakatlari	1		
5.	Lupa va mikroskop tuzilishi bilan tanishish	1		
6.	Mikroskop bilan ishlash tartibi	1		
7.	Mustahkamlash	1		
8.	Piyoz po‘sti hujayrasining tuzilishini mikroskop ostida	1		
9.	Bakteriyalar dunyosi	1		
10.	Bakteriya turlari	1		
11.	Zamburug‘lar dunyosi	1		
12.	Zamburug‘ turlari	1		
13.	O‘simliklar sistematikasi	1		
14.	Mustahkamlash	1		
15.	Porfira	1		
16.	Yuksak o‘simliklar	1		
17.	Mustahkamlash	1		
18.	Olma o‘simgilining hayot sikli bilan tanishish	1		
19.	Zaharli o‘simliklar	1		
20.	Hayvonot dunyosi	1		
21.	Mollyuskalar va bo‘g‘imoyoqlilar	1		
22.	Suvaraklarning hayot siklini o‘rganish	1		
23.	Qushlar sinfi	1		
24.	Sutemizuvchilar sinfi	1		
25.	Odam organlari sistemasi	1		
26.	Qon aylanish sistemasi	1		
27.	Ekologik omillar	1		
28.	Biotsenoz	1		
29.	Inson va tabiat	1		
30.	Insonning tabiatga ijobiy va salbiy ta’siri	1		
31.	Tabiatni muhofaza qilish	1		
32.	Muhofaza qilinadigan hududlar	1		
33.	“Qizil kitob” haqida ma’lumot	1		
34.	“Qizil kitob”ga kiritilgan o‘simlik	1		

Sana: " " 20 -yil. Sinflar: . To 'garak rahbari: _____

Mavzu: Biologiya - hayot haqidagi fan

Maqsadlar:

- a) o'quvchilarda mavzuga nisbatan qiziqish uyg'otiladi, ular mavzu asosida kerakli bilim va ko'nikmalar hosil qilish, mavzuga oid tarqatilgan topshiriqlarni yakka va guruh holatida o'rganib, o'zlashtirishga erishish. Suhbat-muhokama orqali o'quvchilarning ongi mavzuni qay darajada o'zlashtirganligini nazorat qilish.
- b) o'quvchilarda o'simlik dunyosiga nisbatan mehr uyg'otish, tabiatga muhabbat ruhida tarbiyalash.
- v) o'quvchilarning fikrlash doirasini kengaytirish, darslik ustida mustaqil ishslash ko'nikmalari, nutq va muloqot madaniyatini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

o'quvchi biologik tushunchaga ega bo'lishi, tushunchalarning mohiyatini anglashi, ularni yangi vaziyatlarda imkoniyat darajasida o'z ona tilida hamda birorta xorijiy tilda dastlabki tushunchalarini ishlata olishi.

Axborotlar bilan ishslash kompetensiyasi:

o'quvchi biologiya fanining yangiliklari, rivojlanishi bo'yicha respublikamizda amalga oshirilayotgan ishlar haqidagi ma'lumotlarni ilmiy ommabop materiallardan foydalanib, zarur ma'lumotlarni izlab topa olishi.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

o'quvchi biologiya fanining ilmiy-amaliy soha ekanligini, uning inson va tabiatdagi ahamiyatini anglashi, biologiya fani o'rganadigan obyekt, hodisa, jarayonlarni, tirik organizmlar ustida kuzatish va tajribalar olib borishni o'rganishi va ularda faol ishtirot etishi.

Mashg'ulot turi: noananaviy, ko'rgazmali, hamkorlikda ishslash yangi tushuncha va bilimlarni shakllantirish.

Mashg'ulot jihizi: mavzuga oid ko'rgazmali quollar, tarqatma materiallar, guruhrar uchun rag'bat kartochkalari.

I.Tashkiliy qism: salomlashish, yo'qlama qilish, o'quvchilarni mashg'ulotga tayyorgarliklarini tekshirish.

II.Yangi mavzu bayoni:

Biologiya sohalari. Biologiya – tiriklik, hayot haqidagi fan.

Yunoncha «bios» – hayot, «logos» – fan, ta'limot degan ma'noni anglatadi.

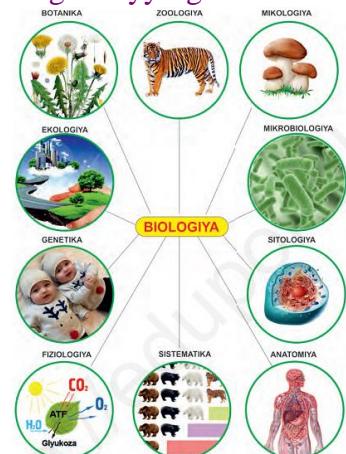
O'rganish obyektiga ko'ra biologiya bir qancha sohalarga bo'linadi:

- 1) botanika – o'simliklar haqidagi fan;
- 2) zoologiya – hayvonlar haqidagi fan;
- 3) mikrobiologiya – zamburug'lar haqidagi fan;
- 4) mikrobiologiya – kichik jonzotlarni o'rganuvchi fan;
- 5) sitologiya – hujayra haqidagi fan;
- 6) anatomiya – tirik organizmning ichki tuzilishini o'rganadi;
- 7) sistematika – tirik organizmlarni o'xshash belgilariiga ko'ra guruhlarga bo'lib o'rganuvchi fan;
- 8) fiziologiya – tirik organizmda boradigan jarayonlarni o'rganadi;
- 9) genetika – irsiyat va o'zgaruvchanlik haqidagi fan;
- 10) ekologiya – tirik organizmlarning o'zaro va tashqi muhit bilan munosabatlarini o'rganadi Odamzod qadimdan dehqonchilik va chorvachilik bilan shug'ullanib keladi. Agar u o'simliklarning tuzilishi va xususiyatlarini yaxshi bilsa, mo'l hosil oladi, yaxshi daromadga ega bo'ladi. Chorvachilikda ham hayvonlarni qanday boqish, ularda uchraydigan kasalliklarni bartaraf qilish choralarini yaxshi bilsa, qo'y va mollari ko'payib, ko'plab go'sht va teri mahsulotlarini olishi mumkin

III. Mustahkamlash:

1. Biologiya qanday sohalarga bo'linadi?
2. Tirik organizmning tashqi va ichki tuzilishini o'rganuvchi fanlar qanday nomlanadi?

IV. Uyga vazifa: Savollarga javob yozing

Sana: " " 20 -yil. Sinflar: _____. To 'garak rahbari: _____

Mavzu: Biologiya fanining ahamiyati

Maqsadlar:

a) o'quvchilarda mavzuga nisbatan qiziqish uyg'otiladi, ular mavzu asosida kerakli bilim va ko'nikmalar hosil qilish, mavzuga oid tarqatilgan topshirqlarni yakka va guruh holatida o'rganib, o'zlashtirishga erishish. Suhbat-muhokama orqali o'quvchilarning ongi mavzuni qay darajada o'zlashtirganligini nazorat qilish.

b) o'quvchilarda o'simlik dunyosiga nisbatan mehr uyg'otish, tabiatga muhabbat ruhida tarbiyalash.

v) o'quvchilarning fikrlash doirasini kengaytirish, darslik ustida mustaqil ishlash ko'nikmalari, nutq va muloqot madaniyatini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiylar elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

o'quvchi biologik tushunchaga ega bo'lishi, tushunchalarning mohiyatini anglashi, ularni yangi vaziyatlarda imkoniyat darajasida o'z ona tilida hamda birorta xorijiy tilda dastlabki tushunchalarini ishlata olishi.

Axborotlar bilan ishslash kompetensiysi:

o'quvchi biologiya fanining yangiliklari, rivojlanishi bo'yicha respublikamizda amalga oshirilayotgan ishlar haqidagi ma'lumotlarni ilmiy ommabop materiallardan foydalanib, zarur ma'lumotlarni izlab topa olishi.

Mashg'ulot turi: noananaviy, ko'rgazmali, hamkorlikda ishslash yangi tushuncha va bilimlarni shakllantirish.

Mashg'ulot jihizi: mavzuga oid ko'rgazmali qurollar, tarqatma materiallar, guruhlar uchun rag'bat kartochkalari.

I.Tashkiliy qism: salomlashish, yo'qlama qilish, o'quvchilarни mashg'ulotga tayyorgarliklarini tekshirish.

II.Yangi mavzu bayoni:

Odamzod qadimdan dehqonchilik va chorvachilik bilan shug'ullanib keladi. Agar u o'simliklarning tuzilishi va xususiyatlarini yaxshi bilsa, mo'l hosil oladi, yaxshi

daromadga ega bo'ladi. Chorvachilikda ham hayvonlarni qanday boqish, ularda uchraydigan kasalliklarni bartaraf qilish choralarini yaxshi bilsa, qo'y va mollari ko'payib, ko'plab go'sht va teri mahsulotlarini olishi mumkin. Odam organizmining ichki va tashqi tuzilishi, unda uchraydigan

kasalliklarni bilish orqali sog'lom turmush tarziga amal qilishni o'rganish mumkin. Sog'lom bo'lishning muhim shartlaridan biri to'g'ri ovqatlanishdir. Mutafakkir olimlarimizdan biri Abu Nasr Forobiy «turli kasalliklar ovqatlanish tartibining buzilishidan kelib chiqadi» degan fikrni bildirgan. Biz iste'mol qiladigan meva va sabzavotlar tarkibida organizmimiz uchun zarur turli vitaminlar va mineral moddalar mavjud. Ularning tuzilishi va organizmga ta'sirini o'rganishda bizga biologiya fani yordam beradi.

Tibbiyot sohasida dorivor o'simliklardan, hayvonlar zaharidan foydalanib, turli kasalliklarni davolash mumkin. Buning uchun dorivor o'simliklarni zaharlilaridan ajrata olish, hayvon zaharlarini kerakli miqdorda ishlata olish muhim. Hozirgi kunda shamollash va asab sistemasi kasalliklarini davolashda mutaxassislar tomonidan asalari zahari, qoraqurt zahari, ayniqsa, ilon zaharidan foydalaniladi.

Odam doimo tashqi muhitga ta'sir ko'rsatib keladi. Masalan, tabiiy boyliklardan foydalanadi, ekinzorlarni sug'oradi, qurilish materiali sifatida daraxtlarni kesadi, zararkunandalarga qarshi dori sevadi. Biologiya fanini bilish orqali odamning tabiatga salbiy ta'sirini kamaytirish, tabiiy boyliklardan oqilona foydalanish mumkin

III. Mustakhamlash:

1. Sistematika nimani o'rganadi?

2. Abu Nasr Forobiy to'g'ri ovqatlanish tartibi haqida qanday fikr bildirgan?

IV. Uyga vazifa: O'tilgan mavzuni mustaxkamlab kelsih

Sana: " " 20 -yil. Sinflar: _____. To 'garak rahbari: _____

Mavzu: Tirik organizmlarning xususiyatlari

Maqsadlar:

- a) o'quvchilarda mavzuga nisbatan qiziqish uyg'otiladi, ular mavzu asosida kerakli bilim va ko'nikmalar hosil qilish, mavzuga oid tarqatilgan topshiriqlarni yakka va guruh holatida o'r ganib, o'zlashtirishga erishish. Suhbat-muhokama orqali o'quvchilarning ongi mavzuni qay darajada o'zlashtirganligini nazorat qilish.
- b) o'quvchilarda o'simlik dunyosiga nisbatan mehr uyg'otish, tabiatga muhabbat ruhida tarbiyalash.
- v) o'quvchilarning fikrlash doirasini kengaytirish, darslik ustida mustaqil ishslash ko'nikmalari, nutq va muloqot madaniyatini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:

Axborotlar bilan ishslash kompetensiyasi:

o'quvchi biologiya fanining yangiliklari, rivojanishi bo'yicha respublikamizda amalga oshirilayotgan ishlar haqidagi ma'lumotlarni ilmiy ommabop materiallardan foydalanib, zarur ma'lumotlarni izlab topa olishi.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

o'quvchi biologiya fanining ilmiy-amaliy soha ekanligini, uning inson va tabiatdagi ahamiyatini anglashi, biologiya fani o'r ganadigan obyekt, hodisa, jarayonlarni, tirik organizmlar ustida kuzatish va tajribalar olib borishni o'r ganishi va ularda faol ishtirot etishi.

Mashg'ulot turi: noananaviy, ko'rgazmali, hamkorlikda ishslash yangi tushuncha va bilimlarni shakllantirish.

Mashg'ulot jihози: mavzuga oid ko'rgazmali quollar, tarqatma materiallar, guruhlar uchun rag'bat kartochkalari.

I.Tashkiliy qism: salomlashish, yo'qlama qilish, o'quvchilarni mashg'ulotga tayyorgarliklarini tekshirish.

II.Yangi mavzu bayoni:

Tirik organizmlar jonsiz tabiatdan farqlanib, quyidagi asosiy xususiyatlarga ega:

1. Moddalar almashinuvi – metabolizm ikki xil jarayonning yig'indisi: 1) assimilyatsiya – sintez reaksiyalari, masalan, oqsil biosintezi, fotosintez. Bu jarayonda energiya sarflanadi; 2) dissimilyatsiya – parchalanish reaksiyalari, masalan, ovqat hazm qilish sistemasida oqsil, yog', uglevodlarning o'z tarkibiy qismlarigacha parchalanishi. Bunda energiya hosil bo'ladi.

2. Oziqlanish – tirik organizmlar oziqlanishiga ko'ra 2 guruhta bo'linadi: 1) avtotrof – bunga o'z oziqasini o'zi sintezlaydigan yashil o'simliklar va ayrim bakteriyalar misol bo'ladi; 2) geterotrof – tayyor ozuqa bilan oziqlanadigan organizmlar. Ularga ko'pchilik bakteriyalar, zamburug' va hayvonlar kiradi

3. Nafas olish – ko'pchilik tirik organizmlar kislород yutib, karbonat angidrid ajratadi. Quruqlikda yashovchi organizmlar atmosferadagi kislород, suvda yashovchi organizmlar esa suvda erigan kislород bilan nafas oladi.

4. Ayirish – organizm uchun zararli bo'lgan mahsulotlarni tashqariga chiqarish. Masalan, karbonat angidrid, mochevina, ortiqcha tuzlar organizmdan chiqarib yuboriladi.

5. Ta'sirlanish – tirik organizmga biror narsa bilan ta'sir o'tkazilsa, qo chish, qisqarish bilan javob qaytaradi. Masalan, tipratikanga qo'l tekkizilsa, yumaloqlanib oladi. Uyatchan mimoza barglariga qo'l tekkizilganda, barglari yumladi

III. Mustahkamlash:

1. Metabolizm nima?
2. Qaysi organizmlar avtotrof usulda oziqlanadi?
3. Geterotrof oziqlanish qanday amalga oshadi?

IV. Uyga vazifa: Savollarga javob yozing

Sana: " " 20__-yil. Sinflar: _____. To'garak rahbari: _____

Mavzu: Hayvonlarning aktiv va o'simliklarning passiv harakatlari

Maqsadlar:

- a) o'quvchilarda mavzuga nisbatan qiziqish uyg'otiladi, ular mavzu asosida kerakli bilim va ko'nikmalar hosil qilish, mavzuga oid tarqatilgan topshiriqlarni yakka va guruh holatida o'rganib, o'zlashtirishga erishish. Suhbat-muhokama orqali o'quvchilarning ongi mavzuni qay darajada o'zlashtirganligini nazorat qilish.
- b) o'quvchilarda o'simlik dunyosiga nisbatan mehr uyg'otish, tabiatga muhabbat ruhida tarbiyalash.
- v) o'quvchilarning fikrlash doirasini kengaytirish, darslik ustida mustaqil ishslash ko'nikmalarini, nutq va muloqot madaniyatini rivojlantirish.

I. TK-tayanch kompetensiya

1. TK1-kommunikativ kompetensiya
2. TK2-axborotlar bilan ishslash kompetensiyasi
3. TK3-o'zini-o'zi rivojlantirish kompetensiyasi
4. TK4-ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi

II. FK-fanga oid kompetensiyalar

1. FK1-biologik obyekt, hodisa, jarayonlarni tushunish, tanish, izohlash kompetensiyasi

2. FK2-biologik obyekt, hodisa, jarayonlar ustida kuzatish va tajribalarni o'tkazish kompetensiyasi

Mashg'ulot turi: noananaviy, ko'rgazmali, hamkorlikda ishslash yangi tushuncha va bilimlarni shakllantirish.

Mashg'ulot jahozi: mavzuga oid ko'rgazmali quollar, tarqatma materiallar, guruhlar uchun rag'bat kartochkalari.

I.Tashkiliy qism: salomlashish, yo'qlama qilish, o'quvchilarni mashg'ulotga tayyorgarliklarini tekshirish.

II.Yangi mavzu bayoni:

6. Harakatlanish – ko'pchilik hayvonlar faol bo'lib, tez yugurish (yoki yurish, uchish) orqali dushmanidan qochadi yoki ozuqa ko'p joyga boradi; o'simliklarda passiv, barglarini yorug'likka intilishi, kungabooqar gulining quyoshga burilishi ko'rinishida namoyon bo'ladı

7. Ko'payish– tirik organizmning o'zidan nasl qoldirishi bo'lib, jinssiz va jinsiy usulda amalga oshadi. Jinssiz ko'payish bitta organizm ishtirokida boradi va ikkiga bo'linish, kurtaklani sh yoki sporalar yordamida ko'payish hamda boshqa usullar yordamida amalga oshadi. Jinsiy ko'payishda ikkita organizm ishtirok etadi, irsiy axborot alma shinadi. Jinsiy ko'payishda ishtirok etuvchi hujayralar gametalardeviladi

O'sish va rivojlanish. Har qanday tirik organizm o'sadi va rivojlanadi (6-rasm). O'sish – bu tuzilishini saqlagan holda miqdor jihatdan ortish, rivojlanish esa sifat jihatdan o'zgarishdir. Masalan, urug'dan ekilgan o'simlik kattalashib boradi, ya'ni o'sadi. Shubilan birga o'zgarib poyasi yo'g'onlashadi, barglari yoziladi va gullab meva beradi, ya'ni rivojlanadi

III. Mustahkamlash:

1. O'simlik va hayvonlar tashqi ta'sirga qanday javob qaytaradi?
2. O'simlik va hayvonlarning harakati qanday farqlanadi?
3. O'sish va rivojlanishga ta'rif bering.

IV. Uyga vazifa: Savollarga javob yozing

Maktab MMIBDO ' _____ sana _____ 20____yil

*veb-saytimiz: Zokirjon.com
Hujjat Word variantda beriladi.*

Zokirjon Admin bilan

90-530-00-68 nomerga murojaat qilishingiz, shu nomerdagi telegram orqali bog‘lanishingiz yoki nza4567 izlab telegramdan yozishingiz so‘raladi.

Telegramda murojaatingizga o‘z vaqtida javob beriladi

40 listdan iborat biologiya fanidan 5-sinf bo‘sh o‘zlashtiruvchi o‘quvchilarga 34 soatli to‘garakni to‘liq holda olish uchun telegramdan yozing.

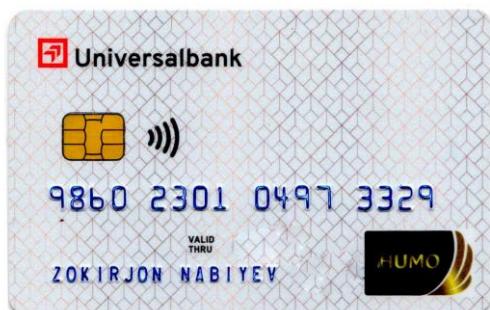
Narxi: 20 ming so‘m

Telegram kanalimiz:

@Maktablar_uchun_hujjatlar

To‘lov uchun: UZCARD *880*9860230104973329*summa#

Plastik egasi Nabihev Zokirjon

DIQQAT!!!

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.

To‘liq holda olganingizdan so‘ng:

Faqat o‘zingiz uchun foydalaning.

Hech kimga bermang hattoki eng

yaqin insoningizga ham.

Internet orqali veb-saytlarga
joylamang.

Kanal va gruppalarga tarqatmang.

OMONATGA

HIYONAT QILMANG.